

bukve, oreha, rabarbare itd. Zlasti lahko se ponareja drobní tobak, zato nahajamo v njem največ tujih primeskov, in dosta potov njuhanci res ne vedo, kaj uživajo, s čim se naslanjajo.

207.

Moja sopotnika. Bazijaš. Babakaj. Golubac.

„Z Bogom, Beligrad!“ zaklical sem, ko je začel parobrod po Donavi valove rezati. Saj je vendarle prijetno po Donavi se voziti, naj reče kdo kar hoče. Ako si truden, imaš na ponudbo mehkih divanov. Ako se hočeš šetati, stopi na kasar, in sprehodil se boš kakor v kakej dvorani, po vrhu pa v zraku, ki ga niti prah ne kida, niti okužujejo hlapi, sam kisik je to iz najdovršenejše Božje tvornice. Ako si lačen, koj ti strežniki prineso zalogajev. Ako si žejen, mahoma se ti odpre Dreherova pivarna, ali ogerska pivnica, ali studenec hladne vode. Ako te muči dolg čas, gleda divotnih vidikov, ako ne, pa sezi po tem ali onem romanu, ker se parobrod nikdar tako ne ziblje, da bi ne mogel čitati. Kedar je vroče, razgrnejo nadstore. Če je mraz, oblečeš se dobro, in ako je veter silen, stopiš za tambuče, daš še tega ni treba, ker se na odprtem kraju ne moreš kar tako prehladiti. Ako bi se rad razgovarjal, imaš dosta potnikov z vseh krajev Evrope. Ako gineš za tajnovitimi stvarmi, parobrodarsko življenje ti jih ponuja dovelj.

To in drugo sem premišljeval. Ker pa človek po naravi teži, da dobro in zlo deli z drugimi, zato sem tudi jaz gledal, da bi se zapletel v pogovor s katerim sopotnikom. V tem zapazim mladeniča, ki se je razgovarjal z neko sedečo gospojo. Mladenič je bil črnih las, podolgastega lica in malih brk; iz črnih velikih očí, ki so bile pokrite z gostimi obrvami, vsipala se je sedaj milina, sedaj bliski, kakor se je menjal predmet razgovora. Prsi eo mu bile napete, in suknja mu je šla skoro do peta.

„No, katerega naroda gospod Božidar“, vpraša ga gospoja po francoski, „pa je bil tisti pater Kapi-kapi-se-te-ra-nejki. o katerem ste mi včeraj pripovedovali, da je osvojil trdnjavo Beligrajsko?“

„A Ivan Kapistranski?“ zamisli se mladenič in grize brke, očitno v zadregi.

„Italijanskega“, dodal sem jaz, da mu pomorem. „Porojen je bil v Capistri v Abruzzih. On je z Ivanom Korvinom vodil ogersko vojno, v katerej je bilo tudi mnogo Hrvatov.“

„Da, Italijan, imate prav“, posmejal se mi je zahvalno.

„Hrvatov velite?“ doda gospoja. „To morajo biti hraber narod. Čitala sem o Jelačiču banu, kako je 1848. l. potolkel Magjare.“

„V zvezi s Srbi pod Kničaninom“, popolnujem jaz veselo.

„Krasno, kaj ne gospod?“ vsklikne mladenič, in iz očí mu seva blisk ponosa.

„Res da! Složni narod nam je izvojeval slobodo!“

„Ali ste vi Srb?“

„Nisem! Hrvat sem z Zagreba, pišem se za A. V.“

„A jaz sem Srb z Bačke, Božidar Š.“ pravi mladenič.

„Doklje se peljete, ako Bog dade?“

„V Carjigrad. Pošilja me moja tvrdka na Tuchlaubenu na Dunaju, da izberem orientálnih snovij in proučim kraj njihove obleke.“

„Tudi jaz sem namenjen v Carjigrad.“

„Potem smo trije v društvu, kolikor treba“, vplete se Francozinja. „Jaz sem konzulica, stanujoča na Dunaju, pišem se za L. C. Peljem se v Carjigrad obiskat svojo omoženo hčer. Delajte nama družinjo g. V.“ in poda mi roko.

(Dalje prihodnjič.)

Narodno-gospodarske reči.

Trgovinska in obrtniška zbornica.

Trgovinsko ministerstvo poslalo je zbornici naslednja od trgovske in obrtniške zbornice na Dunaji sestavljena določila za vnovičen in obnoven vpis obrtnih in trgovinskih znamenek.

(Na podlogi zakona o obrani znamenek z dne 6. januarja 1890. l., drž. zak. št. 19, in navodila, razglašena z razpisom visokega c. kr. trgovinskega ministerstva z dne 18. aprila 1890. l. št. 15.377.)

Kadar kedo prizna iznamke za vnovičen vpis, mora, sicer se ne vpišejo

1.) dokazati, da je posestnik podjetja, kateremu je namenjena znamka, njegovo označilo in stanovišče, in to z obrtnim listom, pridobarinskim listom, privilegijskim pismom i. e. r.

2.) povedati, kateremu blagu bode rabila znamka;

3.) predložiti štiri izvode znamke;

4.) za tisk pripraven kliše (podobnosec) dolg sme biti največ 20 $\frac{1}{2}$ in širok 13 $\frac{1}{2}$, črkovna visočina njegova mora iznašati natančno 25 $\frac{1}{2}$ (Za tisk so sposobni le taki klišeji, katerih podstavki so prizmasti. Cilindrasti (okrogli) niso v ta namen porabni);

5.) priložiti vpisno odredbino 5 gld. av. velj. za vsako znamko;

6.) pri znamkah za take snovi, kakor so kovine, glina, steklo i. e. r., tri izvode vzornih koscev z vtisnjenimi podobami znamenek;

(Vsak vzorni kosce mora biti preluknjan, na enem zunaj znamčne podobe ležečem mestu, da se lahko vodene označilo, ki kaže, h kateri znamki spada dotični kosce. Vzorni kosci morajo kazati znamčno podobo v istiniti veličini in biti tako umerjeni, da zunaj znamčne podobe ni več nego 2 $\frac{1}{2}$ roba.)

7.) pri znamkah, katerih del so podobe cesarja ali udov cesarske rodovine, kaka odlika (tudi razstavske svetinje), cesarski orel, ali pa kak javen grb (državni, deželski, mestni grbi), potem znamenje društva rdečega križa, treba dokazati pravico do rabe teh posebnih znamenj.

II. Izključene so od vpisa znamke, katere:

- a) obsegajo samo podobe cesarja ali udov cesarske rodovine;
- b) sestoje samo iz državnih in drugih javnih grbov, števil, črk ali besed (številke, črke in besede ne morejo smatrati se za obranljive znamke tudi tedaj ne, kadar so obrobene samo s prostimi črtami brez drugih pridevkov);
- c) obče rabijo v prometu v oznamenilo določenih vrst blaga;
- d) obsegajo nenravne in pohujšljive, ali drugače javnemu redu protivne prikaze, napise ali take podatke, kateri se ne ujemajo z istinitimi trgovskimi razmerami ali z resnico ter lahko prevarijo uživajoče občinstvo.

Kadar kakovih dvomov, je li dovoliti take napise ali podatke, ne odpravijo gori (I, 1 in 7) navedena dokazila, dokazati je posebe, da se ti podatki ujemajo z istinitimi trgovskimi razmerami in z resnico.

III. Priudarki k značnim podobam (grbi, celovska znamenja i. e. r.), katere smejo nekatere skupine obrtnikov rabiti s predpravico vsled posebnih propisov, vpišejo se le, ako obrtniki dokažejo, da spadajo k dotičnim skupinam.

IV. Kadar se ne dovoli vpis znamek zato, ker ni potrebnih dokazil, omenjenih v I. odstavku, točki 7., ali zato, ker se smatrajo za znamke, kakeršne so izključene od vpisa, naznani se to pismeno prosilcu znamčne obrane. Prosilec sme v 30 dneh vložiti pritožbo do c. kr. trgovskega ministerstva pri trgovski in obrtniški zbornici. Ako ono zaukaže vpiše se znamka z dnem prvotnega priznanila.

V. Za obnovo znamčnega vpisa, katerega je po § 16. zakona o obrani znamek obnoviti vsakih 10 let, veljajo ista določila, katera za vnovični vpis; razen tega je predložiti certifikat o prvotnem vpisu znamke.

Pri znamkah, katere so v desetletni dobi veljavnosti svoje menjale svoje posestnike, oziroma katere so bile prepisane, merodajen je za čas obnove dan in leto prvotnega vpisa (ne prepisa).

VI. Pri inozemskih prosilcih znamčne obrane uporabljajo se takisto leta določila, in dati je inozemske znamke vpisati ne samo pri trgovski in obrtniški zbornici na Dunaji, ampak tudi v Budapešti. Predložiti pa morajo inozemci po vzajemnostnem razmerji med udeleženi državami tudi certifikat o vpisu znamke svoje v domovini ali v izvirniku ali pa v potrjenem prepisu. Ako je iz tega certifikata razvidno oznamenilo in stanovišče podjetja ter blago, kateremu

je znamka namenjena, onda ni treba predložiti dokazil, navedenih pod I., točka 1 in 2.

Da se hitro in gotovo izvršujejo vpisi in da ni zamudnega dopisovanja, dobro je, da inozemci izročajo tukajšnjim pooblaščenem vpisna priznanila.

Politične stvari.

Politično življenje evropskih držav l. 1890.

V obče ni bilo tako burno kakor prejšnja leta. Veliko mirneje je namreč postalo po Evropi, odkar se je umaknil s političnega odra bojeviti knez Bismark, ki mu je bil mir med narodi deveta briga. Zato bo preteklo leto znamenito v politični zgodovini ne le nemške, ampak vseh evropskih držav.

Kakor znano, odstopil je knez Bismark, ker sta si on in mladi cesar Viljem II. vedno bila navskriž zaradi važnih socijalno-političnih vprašanj. Mladi cesar hodi zdaj, kakor prej Bismark, popolnoma svoja pota, trdno in trmoglavo se držeč svojih političnih nazorov. Absoluten je še bolj nego je bil železni, vsemogočni kancelar. Vse hoče presukniti, vse drugače uravnati po svojih načelih, ali na srečo Nemčiji ali v nesrečo, to bode pokazala prihodnost. Prijaznosti si, kakor vse kaže, pač ni naklonil nemških politikov s svojim ravnanjem.

Veliko srečnejši nego Nemci so bili Francozi preteklo leto. Republika se je zopet jako utrdila in pridobila si prijaznost vseh strank. Kako ugodne so bile politične razmere, priča najbolje to, da se je ministerstvo minolo leto menjalo le edenkrat. V Italiji je Crispi roval zoper gospodarstvo Francozov, da bi pomagal italijanskim slabim financam, ali moral je odnehati brez škode Francozom, a tudi brez koristi sebi in Italiji, ki je poslej kakor prej v žalostnih gospodarskih razmerah. Crispi se je pa vzlic svoji napačni politiki vzdržal na krmilu in sijajno zmagal pri občnih volitvah v nesrečo državi, ki se še dolgo časa ne bode opomogla. — Na Angleškem so se lani politične stranke jako hudo in strastno borile druga zoper drugo. Politika konservativne stranke (tory) ni več ugajala, vedno bolj in bolj je prihajala na krmilo liberalna opozicija, in vlada je bila uže v največjih škripcih. Ali hipoma so se izpremenile razmere vsled nesrečne pravde Parnellove. Liberalna stranka je zopet izgubila vso svojo moč, in hud boj razsaja sedaj med Parnellovci in liberalci, a nič ne kaže še, da se skoraj poleže vihar.

Na Ruskem se je politično delo lani zelo mirno in srečno vršilo. Vlada se je bavila najbolj s preosnovo državnega gospodarstva. Da je bilo nje delo uspešno, kaže najbolj vedno večja vrednost ruskih vrednostnic. Tudi vojstvo ruske države je zelo napredovalo, in nje vpliv na Balkanu se je nemalo učvrstil vsled političnih razmer na Rumunskem in Grškem. Na Bolgarskem sicer še vedno stoluje Koburžan, na Srbskem pa zadržuje